Št. 304 Poštnina plačana v gotovini (Tassa pagata con la ... V Trstu, v soboto 20. decembra 1924. Posamezna številka 20 cent. Letnik XLIX

Izhaja, izvzemši ponedeljek, v ... zjutraj. Uredništvo ... sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. ... se pošiljajo ... frankirana ... se ne vračajo. — Odgovorni urednik: Prof. F. Peric. — Last ... Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Naročnina znaša za mesec L 7.—, ... 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno ... Telefon uredništva in uprave st. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Iz političnega življenja v Jugoslaviji

«Hrvat», glavno glasilo «Hrvatske Zajednice», se zadnje čase neprestano zaleta v Hrvate na Šušaku. Tako n. pr. jim podtika nasprotstvo proti železnici, ki ne bi izhajala od Sušaka. Drugo vprašanje, ki ga «Hrvat» porablja za napade proti Sušačanom, je razobešanje zastav. Ljuti se na nje, ker ob primernih prilikah razobešajo državne zastave, s čimer da zagrešajo atentat na — hrvatstvo.

Sedaj se je tušaški «Novi list» odločil za nepričakovano oster odgovor «Hrvatu». Pomembnost tega odgovora je tem večja, ker «Novi list» ni morda kako glasilo Pašić-Pribičevićeve vlade, marveč je v odločni opoziciji proti sedanjemu režimu v Jugoslaviji. Je namreč glasilo politikov takozvane «srednje linije», Tomljenovića, Kučića in somišljenikov; politikov, ki se nagibljejo k politični koncepciji Ljube Davidovića. Ne torej zato, ker bi se hoteli vtikati v strankarsko trenje v Jugoslaviji, marveč zato, ker se nam izvajanja v sušaškem listu zdijo — iz tu gori označenega razloga — posebno pomembna in pripravna za orijentacijo naših čitateljev, podajamo tu nekoliko posnetkov iz izvajanj «Novega lista». Zanimalo bo naše čitatelje, če jim povemo, da sta naša nekdanja borca Laginja in Spinčić po svoji preselitvi na Hrvatsko pristopila k skupini «Hrvatske Zajednice». Drugi pa je izstopil že pred dlje časa, dočim se je prvi zadnje čase umaknil bolj v stran, kar si menda smemo tolmačiti kot znak, da se ne strinjata ne s politiko ne s taktičnim postopanjem te skupine.

«Novi list» meni, da Hrvatska Zajednica, kakor brezličen ostanek iz romantične dobe probujanja starčevičanske zavesti, ne pozna sedaj nobene druge politike, ne taktike, razen demonstrativne. Toda taka politika (če je to sploh politika) ni možna v sedanjih resnih časih. Tudi ne v programu «Hrvatske Zajednice». Če n. pr. «Hrvat» s tolikimi argumenti brani svojo tezo, da nje federativni program predstavlja neko državo, kako more potem odklanjati zastavo te države? Državna zastava je eno, narodna pa drugo. **Ti dve zastavi nista v nikakem nasprotstvu med seboj!** Izvešanje državne zastave ne ovira *državljanom* izvešanja narodnih zastav.

Resnica je — nadaljuje «Novi list» —, da je na Sušaku prišlo v navado izvešanje državne jugoslovenske zastave. To pa ne pomeni nikake demonstracije, še manje pa je posledica kakega nasprotstva proti hrvatski zastavi. To je rezultat zdrave zavesti resnega in skrbnega naroda na meji. Zato ne more noben patrijot izvajati iz tega kake demonstracije po okusu «Hrvata». Izvešanje jugoslovenske zastave pomeni na tej točki slogo vsega naroda v obrambo narodnih svetinj.

Mi vemo — nadaljuje list — da razni pisači nimajo nikakega ozira pred resnico in pred lažjo v tem resnem volilnem času. Ako «Hrvat» misli, da je za hrvatsko politiko koristno pobijanje Svetozarja Pribičevića in njegove politike, in ako misli, da je akcija za narodni sporazum koristna za Hrvate, potem pa naj ve, da sta Tomljenović in Kučić s svojimi prijatelji veliko več storila za Hrvate v tej smeri, nego vsa «Hrvatska Zajednica». Neresno in razdražljivo pisanje «Hrvata» je le škodilo tej akciji, počenši od konference na Ilidži do padca vlade Ljube Davidovića.

«Novi list» svetuje «Hrvatu», naj pušča Sušak na miru in naj se nekoliko več bavi s svojim republikanskim salto mortalom. Če Sušak ni zadnje mesece zadostno reagiral na take izjave, kakršna je ta «Hrvata», je to storil v času svoje vlade in v nadi, **da se taki hrvatski «demonstrantje» spametujejo!** Ali, kakor se vidi, norijo vedno bolj in vedno hujše. Je li potem čudno, da jim gre — kakor jim gre?!

Ostra je ta lekcija na naslov «Hrvata» in Zajedničarjev. Obenem tudi najstrožja obsodba Radićeve miroljubne in čudotvorne politike. Bistvo politike, ki jo zasleduje sušaški list, se da izraziti v besedami: borba proti Pašić-Pribičevićevi vladavini, uredba države v smeri, kakor jo zahtevajo posebne gospodarske in kulturne razmere in potrebe nje delov, **toda ob popolnem priznavanju države in nje edinstvenosti.** To bi bil program, o katerem se da razpravljati. Izvajanja v sušaškem listu so obenem jasna odpoved sedanji politiki «Hrvatske Zajednice» pod bičem Radića. Ponavljamo še enkrat, da je sušaški «Novi list» v strogi opoziciji proti Pašić-Pribičevićevi vladi. To dejstvo daje njegovim izvajanjem — kakor že gori rečeno — posebno pomembnost.

Senat odobril proračun

ministrstva za državno gospodarstvo

RIM, 19. Na današnji seji se je nadaljevala razprava o proračunu ministrstva za državno gospodarstvo. Minister Nava je odgovoril na pripombe raznih senatorjev za zvišanje produkcije žita, nakar je senator Gloria govoril proti sedanji uredbi carin ter je imenoval enega glavnih vzrokov visokih cen in draginje. Govorili so še drugi senatorji, nakar je bil proračun ministrstva za državno gospodarstvo sprejet.

Posl. Tinzl za uvedbo materinščine v šolo

Zbornica sprejela ostavko on. Giunte — Pričetek razprave o proračunu finančnega ministrstva

RIM, 19. Na predpoldanski seji poslanske zbornice je on. Tinzl razvijal naslednjo resolucijo, ki jo je podpisal tudi poslanec Sternbach: «Zbornica poziva vlado, da uvede materinščino kot učni jezik v šole tujerodnih manjšin». Tujerodne manjšine, je izvajal on. Tinzl, imajo pravico zahtevati, da se vrši pouk v njihovem materinem jeziku. Res da ni bila ta pravica priznana v aneksijskih pogodbah kot izrecna pravna obveza, vendar pa izhaja iz moralne obveze, ki so jo vse države priznale. Z Gentilejevo reformo pa se je postopoma zatrla materinščina v tujerodnih šolah, tako da bo v letu 1927. popolnoma izginila iz šole. Z odlokom prefekta v Tridentu so bili ukinjeni otroški vrtci. Na ta način se je še bolj podžigalo nezadovoljstvo med ljudstvom, ki se noče sprijazniti z namenom, da bi postala šola politično sredstvo za raznarodovanje; kajti to je pravi namen reforme, ker ne more na nikak način služiti za vzdrževanje materinščine uvedba pouka nemščine v dodatnih urah, ki ga dajejo nesposobni učitelji (medklici, hrup). Dogaja se tudi, da nimajo otroci vsled popolnega nepoznanja italijanskega jezika nikake koristi od pouka in na ta način šola absolutno ne odgovarja svoji nalogi. Nadalje navaja poslanec Tinzl nekatere slučaje, ko so bile zaprte zasebne šole, prepovedan pouk v nemščini in prepovedana celo raba nemškega jezika v molitvi in pri cerkvenih opravilih (medklici). Na ta način izgublja država vse simpatije med tem ljudstvom in ovira prijateljsko sožitje, ki bi ga morala vlada pospeševati. Leta 1918. je poveljnik italijanskih zasedbenih čet objavil proglas, v katerem je svečano obljubil v imenu vlade, da bodo Italijani spoštovali materinščino tudi pri pouku. Ne samo, da ni bila obljuba izpolnjena, ampak vsa politika je usmerjena po načelu prave nacijonalizacije; kajti to je namen takozvane asimilacijske politike. Toda kolikor hujše bo zatiranje tujerodcev, toliko bolj živ bo njihov odpor; kajti nikdar se ne bodo sprijaznili z mislijo, da bi se odpovedali materinščini, ki tvori njihovo najbolj sveto in nedotakljivo last (hrup).

Nato je govorilo še več poslancev o Gentilejevi reformi, nakar je bil sprejet dnevni red poslanca Cian, s katerim izraža zbornica zaupanje naučnemu ministru.

Seja je končala ob 13.05.

Na popoldanski seji je predsednik Rocco prečital naslednje pismo:

Rim, 18. decembra. Gospod predsednik!

Rim, 18. decembra.

Gospod predsednik!

Hvaležen sem častitim tovarišem za sinočnjo manifestacijo, toda odločil sem se, da vztrajam pri svoji ostavki, tudi radi tega, ker hočem zopet pridobiti polno poslansko svobodo.

Francesco Giunta.

Razvila se je nato daljša razprava, katere so se udeležili poslanci Buronzo, Ciarlantini in Cavazzoni. Zbornica je končno sprejela predlog poslanca Buronzo, naj se sprejme ostavka poslanca Giunte od podpredsedništva. Nato je pričela razprava o proračunu finančnega ministrstva.

Procesi proti režimu

«Vsa politika od 1915—1923 pride še pred sodišče» piše «Popolo d'Italia» — On. Giunta vztraja pri demisiji

RIM, 19. Arnaldo Mussolini, brat ministrskega predsednika, je v včerajšnjem «Popolo d'Italia» objavil članek «Kaj se pripravlja?» V članku je na to vprašanje odgovoril zelo na kratko: «Pripravlja se obramba, vredna nas in našega dela!» S temi besedami je priznal, da se v fašistovskem taboru pripravlja reakcija proti opoziciji, proti takozvanemu procesu proti režimu, ki ga pač opozicija ne namerava izvesti pred sodiščem, ampak potom časopisja pred javnim mnenjem.

Današnji «Popolo d'Italia» pa grozi opoziciji s procesom proti režimom od leta 1915.—1923. «Vsa politika od 1915.—1923. ima še priti pred sodišče». Kdo je kriv poloma pri Kobaridu, dalje neredov komunistov; kdo je kriv, da je Italija zapustila Valono itd.? Prišla je ura, da se vse to in še kaj drugega revidira», zaključuje list.

V političnih krogih je vzbudila grožnja lista, ki mu daja smernice on. Mussolini, veliko zanimanje. Opozicijonalci smatrajo to pisanje za nov dokaz, da se fašisti pripravljajo na odločno samoobrambo.

Današnji «Impero» je priobčil izjave poslanca Giunte o ovadbi proti njemu. G. Giunta trdi, da ni on popolnoma nič v zvezi z napadom na Fornija, češ da je imel vso zadevo po rokah comm. Rossi. G. Giunta zaključuje z izjavo, da bo vztrajal pri ostavki od podpredsedstva zbornice. Seja poslanske zbornice je pokazala, da je g. Giunta res držal besedo.

Vsaki dan eden

Comm. Francesco Robba obdolžen napada, grožnje in tatvine

MILAN, 19. Današnji «Avanti!» je objavil ovadbo, ki jo je vložil bivši župan v Alessandriji Raimondo Sala pri državnem pravdniku v Alessandriji proti comm. Francesco Robba, tajniku bivšega železniškega komisarja on. Torre. Ovadba je bila vložena 29. aprila 1924.

Iz ovadbe je razvidno, da je comm. Francesco Robba vodil četo fašistov, ki so dne 23. marca 1924 na cesti Valenza-Alessandria ustavili avtomobil, na katerem so se vozili on. Corgini, kipar Balzardi, stotnika Revelli in Pugnante ter industrijalec Maricanola Orlando. Fašisti, ki jih je bilo kakih dvajset, so z orožjem v roki prisilili potnike, da so stopili v drug avtomobil, s katerim so jih peljali na kvesturo v Alessandriji, kjer so bili obdržani do naslednjega dne; nato so bili prisiljeni odpotovati vsak na svoj dom. Z avtomobila pa, ki je bil last potnikov, so fašisti odnesli vse predmete, ki so se dali odtrgati (magnet, električne svetilke, orodje, rezervna kolesa itd.), ter razbili motor.

Comm. Francesco Robba je bil radi tega obdolžen zaplenitve osebe, grožnje z orožjem in poškodbe avtomobila.

Raimondo Sala piše, da je njegova ovadba popolnoma zaspala pri državnem pravdniku. Comm. Francesco Robba je bil medtem poslan celo v Pariz kot izvedenec v italijanski delegaciji. Ko so fašisti izvedli za ovadbo, so napadli Salo v sredi mesta.

Radićeva zveza z boljševiki

BEOGRAD, 19. «Riječ» prinaša uvodnik pod naslovom: «Da se razbistri», v katerem skuša prepričati one, ki pravijo, da Radić ni v zvezi z boljševiki. List navaja besedilo sporazuma, podpisanega med Radićem in ruskimi sovjeti, ki je bil te dni na Ruskem od boljševikov objavljen. Pogodbo, ki vsebuje 22 členov, so podpisali v imenu sovjetske organizacije Zinovjev in Smirnov, v imenu HRSS pa Stjepan Radić in njegov zet inž. Košutić.

Člen 1. pravi, da ima vsa propaganda in agitacija HRSS nositi pravi komunistični značaj in odgovarjati programu in sklepom tretje internacijonale. Njene liste morajo urejevati samo zanesljivi komunisti, ki so dokazali svoje proletarsko mišljenje. Člen 2. veli, da mora HRSS iz svojih vrst izključiti vse one elemente, ki ne odgovarjajo pravilom ali nočejo popolnoma vstopiti v politiko internacijonale. Člen 3. predvideva, da je HRSS v vsej svoji politiki odvisna od tretje internacijonale, ker je formalno vstopila v svoji celoti vanjo in ker dobiva od njene centrale vse bojne direktive. Tretja internacijonala določa tudi taktiko, ki naj jo uporablja HRSS v svojih posebnih razmerah. Člen 4. določa, da ima ustanoviti HRSS povsod vzporedne ilegalne organizacije, ki naj jo podpirajo v odločilnem trenutku. Te določbe se ima HRSS strogo držati.

V členu 5. se priporoča HRSS, da sodeluje z «revnimi kmeti». Člen 6. določa, da ima HRSS, ker pripada kmečki internacijonali, pobijati vsako buržoazno gibanje. Delavcem je treba sistematično predočevati, da brez revolucijonarnega uničenja kapitala ne more nobeno mednarodno razsodišče, nobena pogodba o omejevanju oboroževanja, nobena demokratska obnova Zveze narodov preprečiti nove imperijalistične vojne. V členu 7. se nalaga HRSS, da prekine s politiko reformizma, ker le-ta omogoča dosledno komunistično politiko. Komunistična internacijonala zahteva, da je treba brezpogojno in v najkrajšem času prekiniti s to politiko. HRSS se ima odreči sodelovanju z vsako stranko ali organizacijo, katere politika se ne krije z intencijami komunistične internacijonale. Člen 8. nalaga HRSS, da mora vedno podrediti svoje postopanje interesom narodnih manjšin in gledati na to, da napravi iz narodnih manjšin zveste pristaše internacijonale. Čl. 9. veli, da mora posvečati vse svoje moči vztrajnemu komunističnemu delovanju v strokovnih organizacijah, delavskih in kmečkih svetih, konsumnih in kmečkih zadrugah in drugih delavskih in kmečkih organizacijah. V tem smislu mora ustanavljati posebne komunistične celice, ki naj razvijajo komunistične ideje.

Člen 10. določa, da se mora HRSS ostro boriti proti amsterdamski internacijonali in stremeti za tem, da spravi vse strokovne organizacije v mednarodno zvezo rdečih strokovnih organizacij v Moskvi. Člen 11.: HRSS mora v svojem področju začeti boj proti parlamentarizmu in pripraviti tla delavski in kmetski diktaturi. V zmislu člena 12. se ima HRSS kot stranka i nadalje organizirati na načelu strogega strankarskega centralizma, ker se more doseči popolna zmaga le z močno centralistično upravo, propagando in železno centralistično disciplino. Člen 13. pravi, da odobrava redni kongres komunistične internacijonale dosedanji program HRSS kot stranke, da pa mora v vsakem konkretnem slučaju spraviti določbe svojega programa v sklad s temeljnimi načeli komunizma. V členu 16. je rečeno, da se ima HRSS pokoravati vsem sklepom komunistične internacijonale.

Po členu 17. ima HRSS kot pripadnica komunistične internacijonale izpremeniti svoj naziv. Začasno pa se ji dovoljuje, da pripravi z agitacijo tla za izpremembo svojega imena. Člen 18.: Potom svojega tiska mora HRSS napraviti popularne vse važnejše sklepe, čine in oficijelne referate eksekutive komunistične internacijonale. Člen 19. določa, da se glede gmotne podpore, ki jo je internacijonala dolžna dajati HRSS, sklene poseben dogovor, ki naj reši to vprašanje v določenem roku. Člen 20.: Vsi organi HRSS, predsedništvo ter glavni in okrajni odbori se imajo izključno voliti le iz najzanesljivejših elementov, ki so jim znane določbe te pogodbe.

Člen 21. pravi, da ima HRSS poslati na vsak kongres komunistične internacijonale svoje zastopnike, ki naj predložo referate o delovanju stranke in branijo interese svojih organizacij. Ti delegati imajo pravico glasovanja in debatiranja. Čl. 22. končno določa, da se vsa druga vprašanja rešijo s posebnim sporazumom.

Članek «Riječi» je zbudil veliko senzacijo v vseh političnih krogih. Davidovićevci so popolnoma konsternirani, ker vedno bolj uvidevajo, v kako družbo jih je spravil Radić.

Ugoden potek nemško-ruskih trgovskih pogajanj

MOSKVA, 19. Nemška delegacija, ki je bivala tu več časa radi trgovskih pogajanj, je odpotovala v Berlin na božične počitnice. Delegacija je uradno izjavila, da je bil dosežen sporazum v številnih gospodarskih in pravnih vprašanjih.

Zavezniki ne izpraznijo še Kölna

Nemčija ovira delo medzavezniške vojaške kontrolne komisije

LONDON, 19. V zgornji zbornici je izjavil lord Curzon, da se Koeln ne izprazni 10. januarja, kajti izpraznitev zasedenega ozemlja v Nemčiji se ima izvršiti po čl. 428 in 429 versailleske pogodbe šele takrat, ko bo Nemčija točno izpolnjevala določbe mirovne pogodbe. To vprašanje pride v poštev tudi za izpraznitev mostišča mesta Koeln. Mostišče ni zasedeno le po britanskih, temveč tudi po belgijskih in francoskih četah. Potemtakem ne zadeva vprašanje izpraznitve Koelna le Anglije; zato ne sme ista v tem slučaju postopati samostojno. Anglija se mora v zadevi izpraznitve posvetovati z zavezniki. Prepričati se mora, če je Nemčija zvesto izpolnjevala obveznosti, katere ji nalaga mirovna pogodba.

Naslanjati se moramo na poročilo medzavezniške vojaške kontrolne komisije. Je nemogoče, da bi nam ista doposlala do 10. januarja 1925 potrebno poročilo o Nemčiji. Če medzavezniška vojaška kontrolna komisija ni mogla prej izvršiti svojega dela, je temu kriva neprestana obstrukcija Nemčije. Ko dobijo zavezniki poročilo, ga bodo proučili, da se uverijo, v katerem obsegu so bile izvršene mirovne določbe in da sklenejo, če se lahko izvede izpraznitev. Britanska vlada ne želi najmanj nadaljevati zasedbo. Hoče le, da se povrne čim prej normalno stanje v osrednji Evropi.

Odstopitev Jubalanda Italiji

odobrena od angleške dolnje zbornice

LONDON, 19. Ob 23. uri se je začela v dolnji zbornici razprava v drugem branju o zakonskem načrtu za ratifikacijo pogodbe z Italijo za odstopitev Jubalanda.

Minister za kolonije Amery je ponovil zgodovino vprašanja ter je izjavil, da se hoče s to pogodbo odstopiti Italiji del ozemlja kolonije Kenja v obsegu okoli 4000 kvadratnih milj severno reke Juba in razen tega še pas od 50 do 100 milj širokosti na angleškem bregu reke.

Na zaključku je minister priporočil zbornici, da naj odobri pogodbo, ki je bila predmet dolgih in izčrpnih pogajanj med obema vladama.

Poveljnik Kenworthy je predložil spomenico za odgoditev ratifikacije pogodbe ter je razložil, da se ni odločil za ta korak morda iz kakšnega neprijateljstva napram Italiji. Priznal je, da ima Italija vso pravico do ozemlja, ki ji je bilo odkazano, ker da je obveza s strani Anglije jasna in nedvomna. Vendar se govornik smatra upravičenega protestirati proti kršenju načela, preko katerega ni še nikoli šla angleška politika. To načelo sloni na spoštovanju volje prebivalstva ozemlja, ki se ima prepustiti suverenosti drugih. Minuli so časi, ko so se izmenjavala cela prebivalstva kakor predmeti brez duše pod neomejenim nadzorstvom državnih glavarjev in knezov. Govornik je izrazil svoje obžalovanje nad tem, da je baš laburistična vlada, ki se je vedno borila za pravico samoodločevanja narodov, mogla priti v zmoto, da ni vprašala prebivalstva pred sklenitvijo pogodbe z Italijo; vendar je priznal, da je sedaj prepozno govoriti o tem, ko je zbornica postavljena pred dovršeno dejstvo, a je pri tem zahteval, da se vsaj radi oblike povpraša prej prebivalce, ki imajo priti pod Italijo.

V istem smislu je govoril še liberalec Morris. Zunanji minister je nato naprosil oba poslanca, da naj umakneta svoja predloga, kar sta ta dva tudi storila, nakar je bil načrt za ratifikacijo pogodbe sprejet v drugem branju.

Ojačenja vojaških posadk na francosko-portugalskih meji

Loža španskih prostozidarjev zatvorjena. Bivši poslanec Giminez Fernandez izgnan.

PARIZ, 19. Listu «Journal» poročajo iz Madrida: Na francosko-portugalski meji so bili ojačeni obmejni vojaški oddelki, da se onemogoči prevratnim elementom prehod v Španijo. Odposlani so bili na sever štirje gorski lovski bataljoni; drugi bataljoni se nastanejo v Madridu, da odidejo v slučaju potrebe na severno mejo. Po nalogu direktorija je bila v Madridu zatvorjena palača, v kateri je bil sedež španskih prostozidarjev.

Bivši poslanec in guverner Fernandez Giminez je bil izgnan iz Španije, ker je objavil v večjem madridskem dnevniku obširen članek proti direktoriju.

Španci obkoljeni v Angerasu

Zveza med Ceuto in Tetuanom porušena

LONDON, 19. List «Daily Mail» dobiva iz Tangerja: Železniška zveza med Ceuto in Tetuanom je bila včeraj porušena. Španske posadke v Telati, Dyomixu in Melusi, ki se nahajajo v coni Angeras, so že več dni obkoljene. Vodja upornikov Angeras je ponudil Špancem prost izhod iz Tetuana, vendar pa so se temu uprla plemena ter zahtevajo od španskih vojakov predajo orožja in streliva. Španci niso hoteli sprejeti teh pogojev. Ostali so v svojih postojankah.

PARIZ, 19. Glasom zanesljivih poročil iz Španije, se namerava visoki komisar Maroka presiliti iz Tetuana v Larrache.

PARIZ, 19. «Matin» objavlja sledeče informacije: Glasom poročil, ki jih je prejel maršal Lyutey, ni francoska cona nikakor ogrožena radi umikanja španskih čet v Maroku. Plemena so mirna; zato se ne sme pretiravati, da ima Abd El Krim velik vpliv nanje. Verjetno je, da se Abd El Krim zadovoljuje z zavojevanim ozemljem in da ne misli si ustvariti novih sovražnikov.

DNEVNE VESTI

Vojna proti slovenski abecedi!

Poročali smo že o najnovejšem protizakonitem nasilju, naperjenem proti pouku slovenščine v dodatnih urah. Danes priobčujemo doslovno besedilo dotične gorostasne okrožnice. Ne bomo pisali več komentarja, ker se ta naredba sama dovolj komentira. Pripominjamo le, da do sedaj šolsko skrbništvo ni še smatralo za umestno, da bi popravilo to neverjetno iznajdbo nekaterih tržaških učnih ravnateljev. To je menda edini slučaj v zgodovini moderne ljudske šole, da se hoče uvajati pouk jezikov brez čitanja in pisanja, brez abecede. Zato se upravičeno vprašamo, do kdaj bomo še čakali, da se ta madež v interesu šolstva samega in njega ugleda od poklicane strani opere in krivica popravi.

* * *

Evo sedaj suho besedilo:

«Si rende noto che nelle ore di lingua slovena aggiunte alle classi prima e seconda è escluso l'insegnamento della scrittura e della lettura per non generare confusione e nove difficoltà nella mente degli scolari. Quelle di lingua slovena hanno da essere solamente ore di conversazione e per queste sono da prepararsi i programi (nozioni varie, favole ecc.).»

* * *

Naznanja se, da je v dodatnih urah iz slovenščine v prvem in drugem razredu izključen pouk čitanja in pisanja, da bi se ne ustvarjale v glavah učencev nova zmešnjava in nove težkoče. Ure iz slovenščine imajo biti le ure razgovorov in za te razgovore naj se pripravijo programi (razni pojmi, pravljice itd.).

Poslanec Giunta zopet na pozorišču

V nasprotstvu s svojo prejšnjo navado, se je poslanec Giunta že dolgo, od Matteottijevega umora zavil v nekak zagoneten molk. Ni se oglašal on sam in tudi udani mu tisk ni pritegal njegovega imena v svoje razprave in polemike. Kakor da je izginil s pozorišča. Kar naenkrat ga je pahnila zopet na pozorišče prošnja, ki jo je doposlal predsedniku zbornice državi pravdnik v Milanu, naj zbornica dovoli sodno postopanje proti poslancu Giunti, ker je obdolžen soudeležbe na napadu na stotnika Fornija; osumljen da je celo, da je organiziral ta napad. Kakor da se je oglasil v njem čut politične pravilnosti, je poslanec Giunta podal svojo demisijo kot podpredsednik zbornice. Ta pa je po viharni razpravi odklonila to demisijo. In to — kakor so naglašali večinski govorniki — iz politične solidarnosti.

Celo nekateri listi, ki niso v izrecni opoziciji proti sedanjemu režimu, izjavljajo, da je ta korak zbornice usodna napaka tudi za gospoda Giunto samega. Gotovo. Njegovemu političnemu in osebnemu ugledu bi bilo veliko bolj posluženo, da je zbornica sprejela njegovo demisijo in mu dala tako popolno svobodo, da pred sodnijo brani svojo čast in dokaže svojo nekrivdo. To pa tem bolj, ker je imunitetni odsek sklenil predložiti zbornici, naj dovoli sodno postopanje proti Giunti. Poslanec Giunta zavzema častno mesto podpredsednika zbornice. Že radi svojega ugleda mora zbornica hoteti, da se afera Giunte popolnoma razčisti. Z odklonitvijo demisije in izjavo solidarnosti, je pa večina dala opoziciji priliko, da tem hujše napada poslanca Giunto. Opozicija more ta ukrep zbornice tolmačiti kot strah pred sodnijo; torej kot indirektno priznanje krivde. Tako sodijo tudi nekateri odlični nefašistovski politiki, ki pa so doslej stali večini dobrohotno ob strani, tako n. pr. Salandra, ki je — kakor trdijo poročila o dogodkih v burni seji — po glasovanju odkrito izjavljal, da ne soglaša z odklonitvijo demisije. Nekateri poslanci da so izjavili celo, da ne bi se mogli udeleževati sej pod eventuelnim predsedovanjem podpredsednika Giunte dokler ni ta afera razčiščena. To razume menda tudi Giunta sam, če je resnična včerajšnja vest, da g. Giunta vztraja pri svoji demisiji. Ni pa verjetno, da bi tudi večina prišla do takega pravilnega spoznanja.

Kakor pa je bila zgrešena odklonitev demisije, so tudi slavospevi v fašistovskih glasilih na korist Giunte huda zmota. Tako na-

vajajo n. pr. med zaslugami, ki da si jih je ta poslanec pridobil za državo in stvar italjanskega naroda, tudi zažig našega Narodega doma! Ali še ne slutijo ti nesrečni branitelji poslanca Giunte, podpredsednika zbornice, ljudskega zastopa, zakonodajne korporacije, torej vrhovne čuvarice zakona, prvaka stranke, ki je v podlago vladavini in ji daje svoje obiležje: ali še ne slutijo, pravimo, kako kompromitujejo njega samega in sloves Italije kot pravne države s tem, da zločin — in zažig je menda zločin tudi po italijanskem kazenskem zakonu — povzdigujejo kot dovoljeno bojno sredstvo v političnem boju in da ga celo označajo kot veliko patrijotično delo?! Ali ne slutijo, da tako proslavljanje zločina more vzbujati v svetu domnevo, da se sedanja vladavina ne more vzdržati — brez nasilja — in nezakonitosti?! Politična duševnost take koncepcije mora biti izključena v pravni državi. Tako duševost mora država v interesu svojega ugleda iztrebiti do korena.

— **Promocija.** Na tukajšnji univerzi gospodarskih in trgovinskih ved je bila včeraj promovirana gdč. Dušica Slavik, hčerka g. dr.ja Slavika, za doktorico. Gdč. dr. Dušica Slavik je prva ženska, ki je dosegla doktorsko čast, odkar je bila tukajšnja visoka šola izpremenjena v univerzo. Naše iskrene čestitke.

— **Slov. akad. fer. društvo «Balkan»** najiskreneje čestita tovarišu Robertu Dekleva in tovarišici Dušici Slavikovi ob priliki promocije za doktorja gospodarskih in trgovinskih ved.

Društvene vesti

— **Zadnja predstava «Madame Bonivard».** Jutri popoldne ob 3.30 ponovi «Čitalnica» pri Sv. Jakobu zadnjič to veselo burko, ki je privabila k obem predstavam toliko občinstva, da ni bilo za vseh niti prostora v dvorani. Igro režira M. Sila. V naslovni vlogi igra g.a Silova in drugi igralci iz našega prejšnjega trž. gledališča. Določena je tako zgodnja ura, da bo omogočena udeležba tudi okoličanom.

— **Premijera D. Niccodemijevega «Scampola».** Jutri, ob 8. uri zvečer, se uprizori prvič v slovenskem jeziku duhovita italijanska komedija «Scampolo». Igra je prepletena s finim in živahnim dialogom. Delo režira A. Širok. V glavnih vlogah igrajo Terčič, Hrovatinova, Stepančičeva, Pregarčeva in Gvardjančič. — Predprodaja vstopnic jutri od 10. do 13. v D.K.D.

— **Slov. akad. fer. društvo «Balkan».** Danes izvanredna odborova seja ob 15. uri kjer zadnjič. — Predsednik.

— **Šentjakobska «Čitalnica» v Trstu** poziva člane in prijatelje društva na XXI. redni občni zbor, ki se bo vršil jutri ob 10. uri predpoldne v dvorani D.K.D. pri Sv. Jakobu z dnevnim redom, ki je bil že objavljen. Ker je ta občni zbor za vsakega člana velike važnosti, ker bo imel priliko spoznati društveno delovanje tekom tega leta, je dolžnost vsakega člana, da se ga udeleži. Prijatelji društva dobrodošli! — Odbor.

— **Škedenj.** Bliža se konec leta. Posloviti se hočemo dostojno od njega. Zato priredi mladinsko društvo «Sparta» pod pokroviteljstvom škedenjske podružnice Šolskega društva na dan sv. Silvestra staremu letu poslovilni večer. Spored, ki bo jako lep in značilen, objavimo pravočasno. Vabimo že sedaj vse stare in mlade Škedenjce, da se gotovo udeležijo Silvestrovega večera.

— **Tržaški veslarski klub «Sirena».** Danes, točno ob 20.30, redna odborova seja v navadnih prostorih. Z ozirom na zelo važne zadeve glede prireditve prvega družabnega večera dne 28. t. m., kakor tudi glede drugih bodočih prireditev, je potrebna navzočnost vseh gg. odbornikov. — Tajnik.

— **D. K. N. Tommaseo - Trst.** Jutri, točno ob 10. uri, izredni občni zbor. Vabljeni so vsi člani krožka. — Predsednik.

SPORT

— **Nogometna tekma «Zora» - Trst — «Jadran» - Herpelje.** Jutri, 21. t. m., bo v gosteh pri S. K. «Jadranu» v Herpeljah mlado društvo «Zora» iz Trsta. «Jadrana» smo že videli igrati v Trstu, «Zora» bo komaj pri svoji tretji tekmi. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker čeprav je «Jadran» izvrsten, bo «Zora» napela vse svoje moči, da odnese zmago ali vsaj da zapusti igrišče z najmanjšim «scoorom». Vreme obeta tudi biti lepo, zato, tržaški sportniki v nedeljo na vlak in v Herpelje moralno in materijalno podpirat slovenska društva in obenem razvoj sporta med Slovenci.

— **Društvo «Zora».** Člani, ki mislijo spremiti četo, ki bo jutri igrala v Herpeljah, naj se zberejo jutri točno ob 12. uri na postaji pri Sv. Andreju. Ker so stroški majhni, je dolžost članov, da se v čim večjem številu udeležijo izleta. — Tajnik T. K.

— **S. D. «Adria».** Jutri, 21. t. m., ob 13. se bosta vršili na igrišču sportn. dr. «Adria» dve nogometni tekmi, in sicer med I. četo «Adrije» in močno četo «Pro Servola» ter II. četo «Adrije» in četo sportnega kluba «Stella». Vstopnina k tekmam 1 liro.

V nedeljo zjutraj reden training vseh hazenašic in hazenašev od 8—9. — Trainer.

Iz tržaškega življenja

— **Tatinski obisk v gostilni.** Predpreteklo noč so se neznani zlikovci splazili skozi okno v gostilno Josipa Asaro v ulici Beccherie št. 39, kjer so se napili in najedli zastonj, nato še izpraznili predal za bankom, v katerem so našli znesek 40 lir v gotovini. Ker je zunaj brila precej ostra sapa, so nepoklicani gostje vzeli s seboj tudi par steklenic likerjev. Tatvina je bila včeraj zjutraj prijavljena na policijskem komisarijatu v ulici Sanità.

— **Nezgode pri delu.** Pri razkladanju oljnatih semen na angleškem parniku «Sea Victory», zasidranem pred tovarno olja pri Sv. Andreju, je včeraj popoldne veriga dvigala zadela 30-letnega težaka Antona Čuk, stanujočega v ul. S. Marco št. 43, ki je pri tem zadobil par poškodb po obrazu. Mož je dobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici.

— Podobna nezgoda je doletela sinoči 45-letnega težaka Avgusta Parovel, stanujočega v ul. Pozzacchera št. 5. Na parniku «Clara», zasidranem v prosti luki V. E. III, ga je tovor desk, ki so ga dvigali z žrjavom, dregnil v glavo, pri čemer je Parovel zadobil par centimetrov široko rano na bradi. Tudi on je dobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici.

POROTNO SODIŠČE

KRUT BRATOMOR

Predvčerajšnjim se je pričela razprava proti 38-letnemu Josipu Sprohar in njegovemu 25-letnemu bratu Ivanu Sprohar, poljedelca iz Suhorja pri Košani, ki sta obdolžena, da sta namenoma in ob krutih okolščinah umorila lastnega brata Rudolfa. Glasom obtožnice se je žalostni dogodek pripetil tako-le:

Ivan in Rudolf Sprohar sta radi neke dedščine delj časa živela v hudem sovraštvu, ki je dalo pogostoma povod srditim prepirom in spopadom med njima. Dne 4. februarja 1923. zjutraj so našli Rudolfa Sproharja mrtvega v hlevu Ivana Prelc, kjer je nekaj časa navadno prenočeval; imel je zdrobljeno glavo in številne poškodbe na raznih delih telesa. V hlevu je tisto noč spal 12-letni Viktor Prelc, ki je povedal, da je okoli 3. ure zjutraj videl, kako sta prišla v hlev dva moška, katere je ob svitu vžigalice, ki jo je prižgal eden izmed njiju, spoznal za brata Josipa in Ivana Sprohar. Radi ropota se je Rudolf Sprohar prebudil ter vprašal: «Kdo je?» Prišleca nista odgovorila, pač pa sta se približala k Rudolfu in eden izmed njiju, Ivan, je pograbil puško, ki je bila prislonjena k zidu ob vznožju ležišča, ter začel udrihati s kopitom po Rudolfu. — Pri prvem udarcu je napadenec zavpil na pomoč, a potem se ni oglasil več. Ves čas, ko je Ivan bil s puško po bratu, mu je Josip svetil z vžigalicami, ki jih je prižigal zaporedoma. Končno je Ivan prijel Rudolfa za roko ter rekel: «Nisi še zmrznil?» Nato sta oba brata odšla.

Obtoženca priznavata kruto dejanje, a trdita, da je bil Rudolf ubit v pretepu. Ko sta se tisto noč vračala domov — pravita obtoženca — je Ivan dejal bratu: «Jože, videl sem, da je Rudolf vzel s seboj puško; pojdiva, da mu jo vzamemo, ker drugače bi se moglo zgoditi, da naju ubije.» S tem namenom sta se podala v hlev, a ko je Ivan hotel vzeti puško, se je Rudolf prebudil. Ker ni pustil, da bi mu vzela orožje, je prišlo do ruvanja, končno pa mu je Ivan iztrgal puško ter lopnil z njo Rudolfa. — Josip priznava, da je prižgal par vžigalic, a trdi, da se ni dejansko udeležil pretepa; stal da je ves čas sredi hleva.

Te trditve se ne ujemajo z izjavami Prelca, ki je bil zaslišan kot priča; deček trdi, da ni bilo nikakega ruvanja ter da je stal Josip prav blizu Ivana ter mu svetil z vžigalicami, se ne spominja več, če je imel Rudolf puško pri sebi in če je vpil, ko je Ivan udrihal po njem; dobro se pa spominja, da je Ivan prejel Rudolfa za roko ter pri tem izgovoril znane besede.

Obtoženec Josip Sprohar pravi, da je bil brat Rudolf zelo nasilen človek in da je moral pogostoma ležati pred njim; v vasi ga nikdar ni mogel trpeti in vse se ga je balo. Rudolf je baje grozil, da bo umoril njega, brata Ivana in sestro Marijo. Povod vsemu sovraštvu [illegible] pirom je bila oporoka, v kateri je pred [illegible] tremi leti umrli oče Josip Sprohar imenoval sina Josipa za dediča posestva, pod pogojem, da izplača bratoma in sestri vsakemu po 800 L a to le v slučaju, ako se poroči. Ta oporoka ni bila Rudolfu po godu; začel je mrziti delo in če je le mogel, je skušal škodovati domačemu gospodarstu. Rudolf je imel skritega mnogo orožja, toda nihče ni vedel kje; večkrat je tudi grozil z njim. Obtoženec je končno izjavil, da je bil usodno noč precej vinjen, ter da je takoj zbežal iz hleva, ko je videl, da se je Rudolf zgrudil. Podal se je domov in povedal vse sestri, ki se je spustila v jok; nato se je podal k počitku in kmalu zaspal.

Obtoženec Ivan Sprohar pravi, da je bil enkrat prisiljen braniti brata Josipa, ki ga je Rudolf napadel z velikim žebljem ter ga hudo poškodoval na glavi. Ker je večer pred dogodkom videl, da je Rudolf oborožen s puško, je ponoči pregovoril brata Josipa, da sta šla v hlev, da bi mu jo vzela. Tam je prišlo do ruvanja, ki se je končalo s pobojem. Obtoženec trdi končno, da je udaril brata s puško, ker se ga je bal.

Priča Ivan Prelc, oče dečka, ki je videl krvavi dogodek v hlevu, pravi, da je tisto noč tudi spal v hlevu, da pa ni hotel tega do sedaj povedati, ker se je bal maščevanja Ivana Sprohar. Prelc trdi, da je ležal kaka 2 metra daleč od Rudolfa. Nenadoma ga je zbudil iz spanja pok; v temi pa je slišal glas Rudolfa, ki je vpil: «Ivan, pusti me, prosim te; saj smo bili vendar vedno dobri tvvarišiI» Prelc je nato še čul zamolkle udarce; prestrašil se je in zbežal k sosedu Ivanu. Vouk, kateremu je vse povedal, kar je slišal v hlevu. Vouk se nahaja sedaj pri vojakih.

Razprava se nadaljuje.

Iz tržaške pokrajine

— **Sv. Peter na Krasu.** Skupina diletantov v Sv. Petru na Krasu priredi v nedeljo, 21. t. m. ob 3.30 pop. v občinski hiši, žaloigro «Seljanka». K obilni udeležbi vabi — Odbor.

Vesti z Goriškega

— **Razsodba javnega mnenja.** Kakor znano, je bil odgovorni urednik «Goriške Straže», g. Leopold Kemperle, že dvakrat obsojen od goriškega tribunala radi «ščuvanja k sovraštvu med socijalnimi razredi» in, da ni bila poslednja razprava proti njemu prenesena, bi bil po vsej verjetnosti že v tretje obsojen radi tega zločina.

To so bile razsodbe pravičnih sodnikov na goriškem tribunalu. Vsled vedno ponavljajočih se razsodb se je pa g. Kemperle obrnil na goriški oddelek julijske novinarske zveze, t. j. na zastopnike slovenskega in italijanskega javnega mnenja v Gorici, da naj tudi oni izrečejo svojo razsodbo v tej zadevi. V torek se je vršil radi tega izredni občni zbor goriškega oddelka J. n. z., ki je po daljšem razpravljanju pr[illegible] il sledečo razsodbo, izrečeno v obliki resolucije:

Julijsko novinarsko združenje, oddelek Gorica, se je zbralo na povabilo prizadetega dne 16. decembra 1924. na izredni občni zbor, da preišče pregamjanja, radi katerih se pritožuje tovariš Polde Kemperle, ki je bil že dvakrat obsojen potom nujne obravnave radi priobčitve člankov, o katerih je smatralo oblastvo, da vzbujajo sovraštvo med družabnimi razredi.

Občni zbor je vzel na znanje lojalno izjavo vseh prizadetih glede spoštovanja italijanskega ljudstva, napram kateremu gojijo najbolj žive simpatije, spoštovanja državnih zakonov, vdanosti do kraljevega veličanstva in svetega četa, kakor zahtevajo sedaj veljavne naredbe glede časopisja. Te naredbe niso bile napadene in ne sramotene.

Občni zbor je prebral in pregledal dopis «Z dežele», radi katerega je naperjena proti tov. Kemperlu nova tožba in je ugotovil, da niso bila zgoraj označena čustva spoštovanja na pram italijanskemu narodu in njegovim ustanovam napadena. Vsled tega je krajevno časnikarsko združenje primorano, da stopi iz dosedanje obzirnosti z namenom, da opozori oblastvo, naj ne otežuje pobratenja med obema narodoma, živečima skupno na skrajni meji domovine ter naj ne ovira bratstva, ki je temelji pravec za civilno in družabno sožitje ter bogat vir vzajemnega razvoja.

Razsodbe goriškega tribunala so za nas le v toliko kompetentne, v kolikor po zakonu morajo biti, in za g. Kemperle-ja še v toliko, da bo moral odsedeti svojo kazen, ako ne bodo te razsodbe razveljavljene od višje inštance. Za nas in za vest g. Kemperle-ja je kompetentna razsodba goriškega javnega mnenja, ki obsoja, toda ne g. Kemperle-ta, ampak oblastvo, da naj ne otežuje pobratenja med slovenskim in italijanskim narodom s podobnimi preganjanji. S tem pravorekom je bil g. Kemperle oproščen in obsojena politika, ki se na vse pretege trudi, da bi postavila med slovensko in italijansko ljudstvo nepremostljivo pregrajo.

Goriškim novinarjem pa vsa čast, da so se v teh težkih časih, ko se vsakogar, ki drugače misli, kakor v Vidmu in Gorici, vladajoča obmejno-politična klika, proglaša za izdajalca domovine, povzdignili svoj svareči glas proti politiki te klike.

— **Iz Kanala.** (Občinske volitve). Kakor smo doznali, se bodo vršile občinske volitve dne 28. t. m. Bil je že zač skrajni čas, da so se politične oblasti enkrat zganile in jih razpisale. Imamo trdno upanje, da se vrli Kanalci tudi tokrat dobro izkažejo in izvolijo značajne in poštene domačine.

— Pomanjkanje soli. - V zadnjem času občutijo občinarji, a posebno še prebivalci Ajbe in Nekovega, silno pomanjkanje domače soli. Tobakarne so svoje zaloge delile, dokler je še kaj bilo, a sedaj je vse prazno. Ljudstvo si pomaga kot more. Neke ženice so ravno o tej nadlogi tožile in kazale sol, ki so jo prinesle iz Gorice. Pomanjkanje soli občutimo posebno hudo v tem času pred prazniki, v času, ko ljudje koljejo prešiče. Finančna intendanca ali kdor je za to tukaj, naj bi preskrbeli za zadostno množino soli, da ne bo pritožb! — Prizadeti.

— **Zlata nedelja.** Poslednjo nedeljo pred Božičem so imenovali pred vojno dunajski trgovci zlato nedeljo, ker so tega dne, ko si vsakdo vsaj nekaj kupuje za praznike, delali najlepše kupčije v celem letu. Sedaj, po vojni, so jo najbrže krstili za papirnato nedeljo. Goriški trgovci pa hočejo imeti jutri svojo lirično nedeljo. Vsled predstoječih božičnih praznikov bodo namreč jutri vse trgovine odprte od 8. do 12. predp. in goriški trgovci se nadejajo, da bodo tekom teh štirih ur zaslužili veliko število lir. Zatorej jutri naši okoličani, ki si hočete nakupiti karkoli za praznike, «pejte ga noter!»

— **Božična veselica «Ženskega društva».** «Spošno slov. žensko društvo v Gorici» priredi v nedeljo, 21. t. m., ob 2.30 pop., v dvorani Trg. doma svojo običajno božično veselico, h kateri vabi vso šolsko mladino, stariše in prijatelje. Vstop prost!

— **Nova žrtev vojnega streliva.** Posestnik Josip Gorjup iz Solkana, je našel na hribu sv. Katerine nad Solkanom granato, katero je hotel kljub dosedanjim neštetim svarilom, odpreti. In dogodilo se je tako, kakor se že navadno dogaja v takih slučajih, da je granata eksplodirala. Učinek je bil strašen. Drobci granate so ranili in razmesarili nesrečnega Gorjupa po celem telesu. Eden iz njih ga je zadel naravnost v srce, da je ostal na mestu mrtev.

— **Iz Brogina.** Tukajšnje kulturno društvo «Čolnič» priredi svojo prvo družveno veselico dne 26. t. m., na praznik sv. Štefana, z raznimi pevskimi točkami, z deklamacijami, igro «Trije tički» v dveh dejanjih in prosto zabavo. Začetek točno ob 3. popoldne. K obilni udeležbi vabi — Odbor.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 945.— do 955.—; Belgija od 115.— do 117.—; Pariz od 125.75 do 126.25; London od 110.35 do 110.65; New York od 23.35 do 23.55; Španija od 324.— do 330.—; Švica od 463.— do 465.—; Atene od 42.— do 43.50; Berlin od 549.— do 557.—; Bukarest od 11.75 do 12.25; Praga od 71.— do 71.75; Ogrska od 0.0316 do 0.0[illegible]; Dunaj od 0.0325 do 0.0335; Zagreb od 3[illegible].— do 35.30.

Mali oglasi

IZVRSTNA kapljica. Istrsko, belo in črno vino, za na dom po L 3 prodaja restavracija Zorko. 1644

TRGOVINA jestvin, sadja in zelenjave, meri 7.50×4.50 m, visoko 6.50 m, s skladiščem, se proda radi selitve. Naslov pri upravništvu. 1643

KOT UČENKA želim vstopiti v kakršnokoli večjo trgovino, najraje knjigarno. Naslov pri upravništvu. 1640

KOVAŠKO orodje je na prodaj v Gaberjah št. 20, na Vipavskem. Na ogled en mesec. Jerič M. 1623

BABICA, izkušena, sprejema noseče na dom. Via Chiozza 50, pritličje. 1634

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29. 1602

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje 12
kupuje
Zlatarna ALBERT POVH
Trst, Via Ma zini 46

ALOJZIJ POVH
urar in zlatar
Piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29
Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

✝

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena mama, stara mama, tašča, teta itd. gospa

Lucija vd. Gruntar roj. Poljšak

dne 18. t. m., ob 7. uri zvečer, po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v soboto, ob 10. uri dopoldne.

ŠMARJE PRI AJDOVŠČINI, 18. decembra 1924.

Globoko žalujoče družine:

Gruntar, Kante, dr. Ferjančič. 762

Samo do 24. t. m.

se nadaljuje

ob priliki naše velike božične prodaje

BREZPLAČNO RAZDELJEVANJE

različnih vrednostnih predmetov, praktičnih in elegantnih, vsakomur, ki nakupi v enem dnevu — tudi v različnih oddelkih — blaga za najmanj

L 50.-

Darila so na izbero in njihova vrednost stopnjuje z nakupnim zneskom. Vedno dodajamo nove in krasne predmete.

Porabite ob času to priliko!

ÖHLER

Corso Vitt. E. III 16 TRST Corso Vitt. Em. III 16

URARNA-ZLATARNA **F. BUDA**
Trst — Corso Garibaldi 35
(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah. Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

PREDNO KUPITE **POHIŠTVO**
se Vam izplača v vsakem slučaju, da obiščete tudi
velika skladišča pohištva
:: M. STEINER ::
D. z o. z. 12
TRST, Via Geppa 17 — Via Pauliano 1
(Vogal Piazza Stazione)

Najvišje cene plačujem za
KOŽE
kun, zlatic, lisic, dihurjev, vider, jazbecev, mačk veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10
II. nadstr., vrata 16 (17)
Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA (196)

Roman.

Jasen zvonec se je oglasil iz pritličja, nagli, drsajoči koraki so se jačili po hodniku, in vstopil je visok, suh, rumen možak ostrega pogleda in s prekanjeno zaokroženimi ustnami. Vse njegove kretnje so bile nemirne. Vstopil je z dvema velikima labradorskima psoma ter se nestrpno vsedel za mizo. Psa sta se mirno in dostojanstveno posedla vsak na ego stran njegove stolice. To je bil admiral Bartram s svojima družabnikoma.

«He, he, he! Brškone je to nova sobarica», je začel in pogledal ostro toda prijazno Magdaleno. «Kako se imenujete, dobro dekle, Lojza? Jaz vas bom imenoval Luci, če vam je prav. Snamite pokrov, otrok moj. Danes smo točni, pri meni gre vse v redu, kakor v uri. Kako se počutite po potovanju? Ali ste se dobro pretresli v mojem vozu s postaje sem? Imenitna juha, vroča kot ogenj; spominja me na juho, ki smo jo v letu tri dobivali v Zapadni Indiji. Ali veste, kdo sta bila Brutus in Kasius? Stara dim! O da, prav lepo in čedno, in padaje se vam. Uboga gospa Girdlestone! Oh, dobra, dobra gospa Girdlestone! Vi se ne bojite psov, Luci? Kaj? Ali imate radi pse? To je lepo, bodite vedno prijazni z živalima. Psa jesta vsak dan z menoj, če ni nobene družbe. Oni s črnim nosom se imenuje Brutus, ta z belim Kasius? Ali veste, kdo sta bili Brutus in Kasius? Stara Rimljana? Prav dobro, drago dekle! Le dobro se držite svoje knjige in šivanke, vam že svoj čas preskrbimo dobrega moža. Sedaj proč z juho.»

To je bil torej mož, katerega skrivnost zvedeti je bila Magdalenina življenska naloga.

Za juho je prišla na mizo riba in pečenka, in admiral je neprestano klepetal, zdaj sam zase, zdaj z Magdaleno, zdaj s psoma. Magdalena je z občudovanjem opazovala krasni živali, ki sta sede segali z glavo do mize, toda nista dobili nič z gospodarjeve mize. Ko je bila pečenka proč in je admiral menjal krožnike ter odkril obe skledi z ragujem, sta postala psa pozorna. Brutus je cedil sline, a Kasijev jezik se je nemirno gibal v mogočnih čeljustih.

Admiral si je mnogo vzel na krožnik, poslal Magdaleno k drugi mizi po kruh in ko se mu je zdelo, da ga nikdo ne vidi, je izlil vse, kar je bilo na krožniku, Brutusu v žrelo. Kasius je tiho zacvilil, ko je videl, kako je njegov srečnejši tovariš pogoltnil dobro jed.

«Tiho, bedak,» je šepetal admiral, «prihodnjič prideš ti na vrsto.»

Magdalena je ponudila drugo skledo, še enkrat si je stari gospod obilno naložil, še enkrat jo je poslal proč in se kot nepristranski gospod spomnil Kasija. In tako je šlo dalje. Admiral je jedel le puding, ostale slaščice je vrgel psoma in na ta način razbremenil svo želodec, ne da bi se zameril svoji kuharici